MŪSŲ PASTOGĖ

AUSTRALIAN-LITHUANIAN WEEKLY—"OUR HAVEN" AUSTRALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SAVAITRAŠTIS

Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission by post as a news paper.

PRENUMERATA
Ištisiems metams—£ 3.0.0.
Pusei metų—£ 1.10.0
Vienam mėnesiui—5 šil.
Atskiras nr. — 1/3.
N. Zelandijoje ir Anglijoje kaina ta pati. Kituose kraštuose - 6 dol. metams.

SKELBIMAI
Skelbimų kaina vienai teksto eilutei arba jos vietai—1/6. 1 colis per vieną skiltį—10/-
Nuolatiniams skelbimams teikiama nuolaida.
Už skelbimų turinį neatsakoma.

PRENUMERATA ADRESUOJAMA:
Box 4558, G.P.O.
Sydney, N.S.W.

Redaktorius: Jurgis Kalakauskas
Redakcija: Lot 47 Mazarin St., Herne Bay, N.S.W.

LEIDŽIA: AUSTRALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBA.

No. 8 (306). Septintieji metai.
SYDNĖJUS, 1955 m. kovo 2 d.

Lietuviai!

Didelių nelaimių ir sunkių visai lietuvių tautai vargų metu švenčiame šių metų Vasario 16-tąją.

Kiekvienas lietuvis, tą dieną, kad ir kur jis bebūtų, savo mintis ir savo jausmus sieja su Tėvynės reikalais. Vasario 16-ji buvo ir tebėra mums visiems nepaprastai brangi, nes tą dieną buvo atverstas naujas lapas mūsų tautos istorijoje. 1918 metais, besibaigiant Pirmajam Pasauliniam karui, lietuvių tauta Valstybės Tarybos aktu paskelbė Nepriklausomos Lietuvos Valstybės atkūrimą. Augščiausiajam lemiant, šis žodis tapo kūnu. Daugiau kaip po 100 žiauraus rusų viešpatavimo metų Lietuva išsilaisvino iš Maskvos priespaudos ir įsijungė į laisvųjų tautų šeimą.

Antrajam Pasauliniam karui įsiliepsnojant, Sovietų Sąjunga, sulaužydama visas sutartis ir paminda ma po kojų visus savo pažadus gerbti teisę ir siekti taikaus sugyvenimo su kaimyninėmis tautomis, jėga užgrobė Lietuvą. Žiauraus komunizmo agresijos išdavoje mes netekome laisvės ir savos valstybės.

Sunkaus vargo, priespaudos ir kančių metai slenka vieni po kitų. Greit sueis 15 metų, kai klasta ir brutalia jėga sovietiniai Maskvos imperialistai yra iš mūsų išplėšę mūsų Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę. Per metų metus eina žūtbūtinė kova dėl lietuvių tautos likimo.

Sunkų okupanto jungą nešdamas, mūsų tautos kamienas, likęs Tėvynėje, laukia prašvintant pasiilgtąją laivę. Kraujo klanus liedamas, nesuskaitomas gyvybes aukodamas, lietuvis Tėvynėje tęsia lemtingą kovą su priešu. Tvirti dvasia, pilni nepalaužiamo ryžto, gaivinami tikėjimo išsilaisvinti, mūsų broliai ir sesės Tėvynėje ištikimai gina visa, kas lietuviška. Mūsų tautos kovos su okupantais yra atkreipusios viso pasaulio dėmesį. Ne žodžiai, o žygiai kalba šiandieną, kaip lietuvis brangina savo laisvę ir ją gina.

Mūsų tūkstančiai geriausių Lietuvos sūnų ir dukterų, ištremti į tolimą Šiaurę ir Rytus, kalinami Sovietų priverčiamojo darbo stovyklose, yra pasiryžę verčiau mirti, negu nusilenkti užgrobiko viešpatavimui. Grįžusieji iš sovietinio pragaro svetimtaučiai gausiai liudija prieš viso pasaulio sąžinę, kad sovietinės katorgos pančiai mūsų tautos dvasios nepalaužė ir nepalauš. Lietuvis ir Vorkutoje, ir Kamčatkoje spindi visiems savo meile Tėvynei ir savo giliu žmoniškumu. Viltis greit išvysti savo Tėvynę ir pamatyti ją vėl laisvą šviečia ir stiprina juos jų Golgotos kelyje.

Laisvame pasaulyje atsidūrę, po visus žemynus išblaškyti, betgi tremties nedaliai nepasiduodami, grumdamiesi su tūkstančiais pavojų ištirpti svetimųjų jūroje, mes surandame kelią sėkmingai jungtis į lietuviškus vienetus ir, Tėvynės meilės vedami, rungtis su Lietuvos pavergėjais, svarbiausiu uždaviniu pasistatydami laisvės ir nepriklausomybės atgavimą.

Per geležines uždangas, per kacetų spygliuotas užtvaras, per žemynus ir vandenynus Vasario 16-ji apjungia mus visus, kieno tik gyslose teka lietuviškas kraujas ir kieno širdys plaka Lietuvos meile.

Budėdamas mūsų tautos ir valstybės gyvybinių reikalų sargyboje, Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, Nepriklausomybės šventę minint, kreipiasi į viso pasaulio lietuvius, kviesdamas išlaikyti ir stiprinti brolišk umo ryšius, branginti visa, kas lietuviška, kuo ryžtingiau dalyvauti Lietuvos laisvinimo darbe ir iškilmingai atnaujinti šventą priesaiką nenuilstamai be atvangos kovoti, kol Lietuvos nepriklausomybė ir laisvė bus vėl laimėta.

1944 metų vasario 16-ją vieningai visų politinių partijų ir kovos organizacijų deklaracija buvo įkurtas Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

Prasimušę į laisvąjį pasaulį Lietuvos gynėjų partizanų atstovai iškilmingai patvirtino VLIKo įpareigojimus atstovauti mūsų tautai ir valstybei.

Pereitų metų gegužės 1 dieną mūsų politinės partijos ir kovos organizacijos pakartojo, kad Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas turi riekšti lietuvių tautos politinę valią. Ištikimas savo įsipareigojimams, Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, demokratiškai tvarkydamasis, savo uždaviniams atlikti yra reikalingas visų lietuvių paramos ir visiško pasitikėjimo. Jis kreipiasi pirmon eilėn į laisvajame pasaulyje išsisklaidžiusius lietuvius duoti gražų drausmingumo ir susiklausymo pavyzdį. VLIKas visu atsakingumu įspėja mūsų tautiečius nepasiduoti jokiems šūkiams, kad ir kokiais patriotiniais žodžiais jie būtų pridengti, jei jie veda į nesantaiką, į mūsų susiskaldymą ir į vieningos vadovybės sužlugdymą mūsų laisvinimo darbe.

Kiekvienas jėgų skaldymas šiandieną tegali pasitarnauti tik mūsų mirtiniams priešams. Nepasiduokime tad jokiems vyliams, neteikime džiaugsmo tiems, kurie laukia, kad ir mūsų tautiečiai, kaip dažnai emigracijoje esti, tarp savęs susivaidytų ir paskęstų tuščioje, beprasmėje tarpusavio kovoje. Žinokime, kad vieną kartą pasėję nesantaikos sėklą ir suskaldę savąją visuomenę, nuvertinę vyriausiąją politinę vadovybę VLIKą, ne tik nepadarome jokios pažangos ir nieko geresnio nesukuriame, bet griauname visokį tarpusavio pasitikėjimą, o kas dar blogiau — nustojame visiškai pasitikėjimo tarp svetimųjų. Ardydami ir kasdamiesi patys po savo pagrindais, mes kertame tą medį, į kurį norime atsiremti.

Nepaprastai sunki mūsų tautos padėtis įpareigoja mus eiti petys į petį vienu bendru lietuvišku keliu.

Mūsų tautos Nepriklausomybės šventės diena tesuteikia mums naujų jėgų iškęsti visus mums suduodamus smūgius, teapjungia į glaudžią šeimą mus visus ir paskatina užmiršti visa, kas mus skiria, o ieškoti tai, kas mus jungia.

Mūsų pusėje yra teisė ir teisybė. Mūsų laimėjimas tikras, jeigu tik mes patys jo negriausime.

Tad su drąsa ir narsa Lietuvos keliu.

Vardan tos Lietuvos vienybė težydi — ir šviesa, ir tiesa mūs žingsnius telydi!

VYRIAUSIASIS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS

PRENUMERUOKITE MŪSŲ PASTOGĘ.

PAVERGTIEJI KELIA BALSĄ

PAVERGTŲJŲ JUNGTINIŲ TAUTŲ GENERALINĖ KOMISIJA WASHINGTONE

Pavergtųjų Jungtinių Tautų atstovai jau trečias kartas (pirmą kartą buvo 1954 m. gruodžio 21-22 d., o antrą kartą — š. m. sausio 19, 20 ir 21 d.) pavergtųjų Europos tautų išlaisvinimo reikalais lankėsi Washingtone.

Š.m. vasario 1 ir 2 dieną Washingtone posėdžiavo Pavergtųjų Jungtinių Tautų Generalinė Komisija, kurią sudarė visų delegacijų (Lietuvos — V. Sidzikauskas, Albanijos — Hasan Dosti, Čekoslovakijos — Dr. Stefan Osuski, Estijos — Leonhard Vahter, Latvijos — Dr. Vilis Masens, Vengrijos — Dr. Tibor Eckhardt, Lenkijos — Karol Popiel ir Stefan Korbonski, Bulgarijos — George Dimitrov ir Rumunijos — Constanine Visoianu) pirmininkai ir Pavergtųjų Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Brutus Coste (rumunas).

Washingtone įvykusiame Generalinės Komisijos posėdyje, buvo iš pagrindų nagrinėjamas sovietinės agresijos klausimas. Prieita išvados, kad dabar, kai Sovietų Sąjunga kaltina agresija Ameriką, kaip tik esama tinkamos progos iškelti agresijos klausimą Jungtinėse Tautose, atlikti tyrinėjimą Sovietų Sąjungos, kaltinančios Jungtines Valstybes agresija Tolymuosiuose Rytuose, pasiūlytąją progą ir pradėti Jungtinėse Tautose generalinį tyrimą visų agresijų, įvykdytų prieš laisvųjų tautų nepriklausomybę".

Panašaus turinio telegramą Generalinė Komisija išsiuntė ir Jungtinių Valstybių delegacijos pirmininkui Jungtinėse Tautose.

Be to, Pavergtųjų Jungtinių Tautų atstovai vizitavo Jungtinių Valstybių Kongreso vadovaujančius asmenis: Atstovų Rūmų pirmininką Sam Raybprn, Seneto Užsienių Reikalų Komisijos pirmininką senatorių George, Atstovų Rūmų Užsienių Reikalų Komisijos pirmininką Richards ir Atstovų Rūmų mažumos lyderį Joseph Martin. Jungtinių Valstybių Kongreso vadovaują žmonės buvo supažindinti su Pavergtųjų Jungtinių Tautų Seimo darbais, jiems įteikta Seimo priimtieji raportai ir rezoliucijos, žodžiu išsikalbėta apie Sovietų agresijos aukų padėtį. Pavergtųjų tautų atstovai, lankydamiesi pas Jungtinių Valstybių vadovaujamus žmones, kas kartas pažiria vis didesnį susidomėjimą

DAIL. A. VALEŠKA. LIETUVAITĖ. ALIEJINĖ TAPYBA.

ir padaryti Jungtinių Tautų Chartos numatomas išvadas. Generalinė Komisija pasiuntė telegramas Valstybės Sekretoriui Dulles ir Jungtinių Valstybių delegacijos pirmininkui Jungtinėse Tautose Lodge, pranešdama jiems sovietinės agresijos požiūriu savo nusistatymą ir paskatindama juos, kad būtų griebiamasi atitinkamų priemonių Jungtinėse Tautose tirti sovietinei agresijai, paglemžusiai laisvųjų tautų nepriklausomybę. Valstybės Sekretoriui adresuotoji telegrama yra šio turinio:

"Atkreipdami dėmesį į Pavergtųjų Jungtinių Tautų Seimo patiektuosius dokumentus, liečiančius Sovietų Albanijoje, Bulgarijoje, Čekoslovakijoje, Estijoje, Vengrijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Lenkijoje ir Rumunijoje įvykdytus agresijos veiksmus, — mes prašome Tamstą, Pone Sekretoriau, dabar išnaudoti mūsų kraštais ir susirūpinimą jų likimu. Ypač šįkart buvo parodytas didelis dėmesys bei palankumas egzilų veiklai.

PRADEDAMA KALBĖTI APIE INFLIACIJĄ

Australijos Associated Chambers of Manufacturers pirmininkas, pareiškė, kad didinimas atlyginimų tarnautojams ir darbininkams valdiniuose darbuose, turės iššaukti naują infliaciją. Jis sako, kad sunku pramatyti viso šito galą, bet padėtis verčia rimtai susirūpinti. Esą, atlyginimų kėlimas prives prie pragyvenimo pabrangimo, nes ir privatus sektorius bus priverstas dirbantiesiems atlyginimus didinti.

Nurodoma, kad kainos Australijoje jau dabar yra neproporcingos kitų kraštų tokių pat prekių kainoms.

VASARIO 16 MINĖJIMAS JAV KONGRESE

Iš JAV pranešama, kad Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 37 metų sukakties proga, Amerikos Lietuvių Tarybos pastangomis, du Amerikos lietuviai dvasiškiai — prelatas Jonas Balkūnas ir prelatas Pranas Juras atkalbėjo invokacijas Atstovų Rūmuose ir Senate.

Atstovų Rūmuose prelatas Juras atkalbėjo vasario 16 d. rytinėje sesijoje, o prelatas Balkūnas invokaciją atkalbėjo Senate.

Kongreso narys Ray Madden (iš Indianos valstybės), paprašė Atstovų Rūmų skirti vieną valandą Nepriklausomai Lietuvai pagerbti, tokiu būdu JAV Kongrese vėl buvo prisiminta Lietuva ir jos okupacija.

NAUJA VYRIAUSYBĖ PRANCŪZIJOJE

Po 19 dienų Prancūzija pagaliau jau vėl turi vyriausybę. Ją sudaryti ir parlamento pritarimą gauti pasisekė buv. Mendes-France vyriausybės užsienių reikalų ministeriui M. Edgar Faure, 48 metų radikalui. Faure vyriausybę sudarė koaliciniu pagrindu, išdalindamas ministerių portfelius radikalams, populiariesiems respublikonams, konservatoriams ir gaulistams.

Naujasis ministeris pirmininkas savo programinėj kalboj pareiškė, kad jis rems Vak. Vokietijos apginklavimą. Faure įsitikinimu, Vakarų pasaulio valstybės turi glaudžiai bendradarbiauti, nes derybos su komunistiniu bloku šiandien gali būti sėkmingos tik tada, kai Vakarai bus pakankamai stiprūs. Bet jis mano, kad neteisinga būtų remtis tik jėga — protingos derybos ir išsiaiškinimai yra reikalingi, siekiant išvengti pačio blogiausio.

FORMOZOS REIKALUS PERIMA DIPLOMATAI

Jungtinių Tautų Saugumo Taryba atidėjo posėdžius. Nurodoma, kad šituo suteikiama galimybė neoficialiuose pokalbiuose prieiti susitarimo Formozos klausimu.

D. Britanijos užsienių reikalų ministeris Edenas pareiškė, kad derybos dėl Formozos, kuriose nedalyvaus Kinijos komunistų ar nacionalistų atstovai, negalės būti vaisingos.

Kom. Kinijos vyriausybė sutinka pradėti derybas, bet reikalauja, kad tose derybose nedalyvautų Nac. Kinija.

● D. Britanijos vyriausybė yra numačiusi per 10 metų pastatyti 12 atominės energijos stočių, kurios kainuosiančios apie £ 300 milionų.

● Pereitą savaitę 4 dienų vizitui į Londoną buvo nuvykęs Italijos ministeris Mario Skelba ir užsienio reikalų ministeris prof. Gaetano Martino. Juos sutiko D. Britanijos užsienių reikalų ministeris. Vėliau jie turėjo pasitarimus su min. pirm. Churchiliu ir buvo priimti karalienės.

● Kom. Kinijos žinių agentūra praneša, kad Sov. Sąjunga ir Kom. Kinija pasirašė prekybos sutartį, pagal kurią Sovietų Sąjunga Kinijai tieks mašinas, įrankius, inžinerijos reikmenis, traktorius, naftos išdirbinius, gi Kinija sovietams siųs volframą, šviną, jutą, vilną, ryžius ir kt.

● Tarp Izraelio ir Jordano įvyko artilerijos dvikovė, kurios metu abiejose pusėse žuvo įrusužeista po vieną kareivį. Pasišaudymas truko kelias valandas.

● Naujasis Sovietų Sąjungos min. pirm. maršalas Bulganinas priėmęs tris amerikiečius žurnalistus pareiškė, kad Sovietų Sąjunga norinti pagerinti santykius su Vakarais.

Potvyniai Australijoje

DIDŽIAUSI POTVYNIAI N.S.W. ISTORIJOJE. IŠTISI MIESTAI PO VANDENIU. NUSKENDO 35 ŽMONĖS. DEŠIMTYS TŪKSTANČIŲ ŽMONIŲ BE PASTOGĖS

Pereitą savaitę atrodė tarsi dangus virš N.S.W. būtų prakiuręs — tris dienas ir naktis lijo be paliovos ir iš nesureguliuotų upių vagų išsiliejęs vanduo apsėmė kelis miestus. Medžiaginiai nuostoliai skaičiuojami milionais. Nuskendo 35 žmonės. Daugiau yra dingusių, kurių likimas dar nežinomas.

Daugiausiai nukentėjo Maitlandas, kada išsiliejusi Hunter upė apsėmė miestą ir pereitą šeštadienį čia buvo 15.000 žmonių be pastogės. Vanduo Hunter upėje pakilo 57 pėdas.

Iš Maitlando evakuota 6000 gyventojų. Jie perkelti į Gretą ir Newcastle. Gelbėjimo darbus vykdant Maitlande žuvo 2 kareiviai ir policininkas, kada jų motorinio laivelio antena palietė 66.000 vlotų augštos įtampos elektros laidus. Žmonės laivelyje buvo užmušti vietoje, o laivelis nuskendo. Prie Maitlando malūnsparnis lėktuvas gelbėdamas iš vandens apsemtų vieų žmones taip pat palietė augštos įtampos elektros laidus — žuvo pilotas ir keli gelbstimieji. Malūnsparnis nukrito į upę.

Po vandeniu ir Dubbo miestas, kur 11.000 žmonių atkirsti nuo pasaulio neturi maisto, elektros ir trūksta medikamentų. Katastrofiškoj padėtyj atsidūrė Warren, Gilgandra, Coonamble, Narrabri ir kitos vietovės.

Du traukiniai nuvirto nuo bėgių vandeniui paplovus pylimus. Daugelis miestų izoliuoti, nes susisiekimas žemės keliais neįmanomas. Daug kur nutrūko susisiekimas ir telefonu. Pagalbą teikia išmesdami parašiutais maistą ir kitas reikmenes karo aviacija, gelbėjimo darbams sumobilizuotos visos pajėgos. Organizuojami nukentėjusiems remti visuomenės fondai gausiai remiami. N.S.W. vyriausybė skiria dideles sumas ir savo pagalbą pasiūlė Viktorijos ir kitų valstybių vyriausybės. Nukentėjusiems nuo potvynių užuojautos telegramą atsiuntė Anglijos karalienė.

Sakoma, kad pastarasis potvynis esąs didžiausias N.S.W. istorijoje ir nuostoliai milžiniški. Ministeris pirmininkas pareiškė, kad padėtis beveik katastrofiška.

Dėl potvynių kai kuriomis linijomis sustabdytas susisiekimas traukiniais ir autobusais.

Didelio susirūpinimo kelia pasireiškusios vidurių ligos vandens apsemtuose miestuose. Epidemijos pavojus gręsia dėl stokos geriamo vandens ir maisto.

Ir vėl Lietuva bus laisva. Tu čia, o Jie ten gyvena ta pačia viltimi. Jis aukoja viską, ką turi brangiausią. O Tu? Aukok Tautos Fondui.

J. MEILIŪNAS.

VISIEMS RŪPIMU KLAUSIMU

Praėjusių metų pabaigoj įvykusiame Lietuvių Kultūros Fondo suvažiavime, buvo daug kalbėta įvairiomis kultūrinio gyvenimo temomis. Pranešėjai ir diskusijose dalyvavusieji pakartotinai pabrėžė reikalingumą steigti daugiau savaitgalio mokyklų, siūlė perorganizuoti lietuviškų knygų ir laikraščių platinimą, ragino atgaivinti pradedančius silpnėti lietuviškus chorus, tautinių šokių grupes ir apsvarstė dar daug kitų klausimų, svarbių mūsų tautinei gyvybei išlaikyti. Tačiau, išrinkę valdybą, atstovai jaučiasi lyg ir atlikę savo pareigą ir ramiai laukia, kaip naujoji valdyba pradės vykdyti suvažiavimo protokole surašytus nutarimus. Čia, mano supratimu, ir yra mūsų organizacinio negalavimo šaknys.

Kartą per metus ar dvejus mes suvažiuojame ir pakiliausia nuotaika, kupini geriausių norų ir kilnių idėjų, daug gražių ir reikšmingų nutarimų padarę, grįžtame namo ir mažai berodome aktyvumo įgyvendinimui tų nutarimų, kuriuos patys siūlėme ir nubalsavome. Būtų bergždžia laukti, kad 5 valdybos nariai atliktų visa tai, ko mes laukiame iš L. Kultūros Fondo. Čia ir iškyla organizuotos talkos reikalas. L. Kultūros Fondas turi tik 3 skyrius: Adelaidėje, Melbourne ir Geelonge. Skyrių skaičius nedovanotinai mažas. Net tokioj didelėj kolonijoj kaip Sydnėjus, LKF tik pagyvenęs turėjo likviduotis: esą niekas nesivarginęs net į susirinkimą ateiti.

Tautinės kultūros išlaikymas, jos puoselėjimas ir ypatingai jaunimo išauklėjimas lietuviškoj dvasioj, yra aktualu kiekvienoje bendruomenėje, kiekviename šeimoje. Canberra, Newcastlis, Brisbanė, Hobartas, Perthas ir kitos, kad ir mažesnės kolonijos, turi intelektualinių pajėgų kultūros darbą dirbti. Tad kodėl nesiburti į LKF skyrius ir bendromis jėgomis padėti LK Fondo valdybai įgyvendinti tai, ką mes patys per suvažiavimus pasiūlome? Tiesa, kultūros darbui talkininkų sunku surasti. Tie, kurie dirba žino, kaip nelengva ką nors suorganizuoti. O vis tik bandyti reikia — vienur nepavyks, kitur gal bus laimėta.

Dar pereitais metais LKF valdyba kreipėsi laiškais į šviesuolius, prašydama organizuoti LKF skyrius didesnėse kolonijose. Viltys nepasiteisino: vieni aiškinosi, kad kultūrinį darbą sėkmingai dirba ALB apylinkių valdybos, o kiti ir visai neatsiliepė.

Niekas neužginčyja, kad ALB apylinkių valdybos atlieka didelį kultūrinį darbą. Jis išreiškiamas įvairiomis formomis, priklausomai nuo iniciatyvos, sugebėjimo ir turimos medžiagos. Kultūros Fondas dėl apylinkių valdybų iniciatyvos gali tik džiaugtis. Tik šituo keliu einant kultūrinė veikla dažnai yra atsitiktinė, neišeinanti iš bendro plano, pasireiškianti spontaniškai, priklausomai nuo asmens ar asmenų tuo metu esančių apylinkės valdyboje.

Kaip kiekvieno darbo esmė, taip ir kova dėl lietuvybės išlaikymo daug priklauso nuo to, kaip mes sugebame darbą organizuoti. Formalūs rėmai yra sudaryti: 1952 m. ALB Krašto Tarybos suvažiavimas pavedė Australijos Lietuvių Kultūros Fondui švietimo ir kultūros darbo vadovavimą. Jeigu mes pripažįstame, kad ALB Tarybos suvažiavimas yra augščiausias organas lietuvių reikalams tvarkyti Australijoje, mes turime lojaliai remti šį nutarimą, lygiai kaip ir kitus Kr. Tarybos nutarimus. Per paskutinįjį Kr. Tarybos suvažiavimą Melbourne, LK Fondo veiklos sustiprinimas ir rėmimas buvo pakartotinai išreikštas. Tuo nebuvo norima pasakyti, kad kitos kultūrinės organizacijos būtų paneigtos ar mažinama jų reikšmė, ar nepripažįstama joms teisė vykdyti jaunimo auklėjimo ir švietimo darbą. Tai būtų neteisinga interpretacija. LKF praeityje niekada nebandė kištis į kitų organizacijų darbą ar primesti joms savo "viršininkiškumą." Reikia manyti, kad ir ateityje LKF rems kiekvieną kultūrinį pasireiškimą, nežiūrint kieno vardu jis būtų vykdomas. Bet visdėlto nereiktų pamiršti, kadLKF, turėdamas pavedimą iš vyriausios bendruomenės institucijos vadovauti kultūrinei veiklai ir švietimo darbui, visai pagrįstai l a u k i a, kad visos organizacijos ir asmenys, dirbantieji šioje srityje, parodys nuoširdų norą bendradarbiauti. Ir čia įsidėmėtina: bendradarbiavimas nėra subordinacija, todėl nė vienos organizacijos orumas dėl to negalėtų būti pažeistas. Gi praeityje LK Fondas ne kartą pasigedo bendradarbiavimo iš kai kurių organzacijų ir asmenų pusės.

Galima suprasti ir pateisinti nesutarimus politinėj veikloj arba organizacijose, kur susikryžiuoja pasaulėžiūriniai klausimai, bet lietuvybės išlaikymo problema, mano supratimu, neturi nieko bendro nei su politikavimu, nei su pasaulėžiūromis.

Visi pripažįstame ir nuolat kartojame, kad emigracinėse sąlygose kultūrinių organizacijų svarbiausias uždavinys yra neleisti išnykti toms kultūrinėms vertybėms, kurias esame paveldėję ir iš Tėvynės išsivežę ir sykiu išauklėti gerais lietuviais mūsų jaunąją kartą. Kad visiems susipratusiems lietuviams šitie klausimai vienodai rūpi mes, berods, net nesiginčyjame. Belieka parodyti tik daugiau nuoširdumo ir galėsime surasti bendrą kalbą sprendžiant šitų gyvybinių klausimų tvarkymą. Delsimas labai žalingas. Metai bėga, o laikas dirba ne mūsų naudai.

Okupuotoj Lietuvoj

KAM TURIMA ĮSIGYTI "NAUJA PROFESIJA"

Lietuvoj vykdoma vėl nauja akcija, būtent, kaip pažymima Vilniaus radijo š.m. sausio 10 d. pranešime, "šimtai Kauno miesto pramonės įmonių kontorų ir įstaigų tarnautojų laisvanoriškai pereina dirbti į fabrikų ir gamyklų cechus. Iš kontorų į gamybą pereinančių tarpe daug jaunimo. Prityrusių meistrų ir darbo pirmūnų vadovaujami, jie per trumpą laiką įsisavina gamybos techniką įsigyja naujas specialybes". Kam visokiems kontorininkams, buhalteriams ir kitokių specialybių turėtojams dabar netikėtai prireikė "įsigyti naujas specialybes" — aiškinti netenka. Ir tokia akcija vykdoma ne tik viename Kaune, bet ir kitur plačiai krašte.

Paklaustas, ką toks "pertvarkymas" reiškia, vienas iš nesniai atbėgusių į Vakarus mūsų tautiečių, M. BAKANAS, nurodė, kad Sovietai, norėdami paslėpti savo tikruosius kėslus, sąmoningai laikosi tokios taktikos. Priaugus reikalingam skaičiui jų partinių žmonių ar šiaip patikėtinių, o senesnius tarnautojus neturint kaip išvyti iš jų užimtų senųjų vietų, be kitų sumetimų, ir buvo sugalvota imtis šitokios taktikos — tariamai paruošiant visiems reikalingą "naują profesiją". Be to, savaime aišku, reikia taip pat užimti kam nors vietas ir tų "savanorių", kurie siunčiami į Altajaus ar Kazachstano taigas, prie naujai statomų Sibiro kelių ar kanalų tiesimo, reikia viskam pasiruošti. E. Bulganinas — kietas tipas

Naujasis Sovietų Sąjungos ministeris pirmininkas maršalas Bulganinas, kaip jį charakterizuoja JAV kongreso atstovas Wickersham, turėjęs su Bulganinu, pasikalbėjimą Kremliuje, esąs tvirto būdo, turįs savo nuomonę, aiškiai apsisprendęs siekiamam tikslui. Jis yra dalyvavęs trijuose karuose: II pasauliniame kare, pilietiniam kare ir I Pasauliniam kare.

"Aš esu pakankamai senas ((59) pasitraukti į pensiją, bet aš, jeigu reikės, dar kovosiu ir kitame kare" pareiškė Bulganinas.

Jis neišėjo į pensiją...

Bulganinas, nors ir turi maršalo laipsnį, bet niekada nėra vadovavęs armijoms. Tai daugiau politinis maršalas.

Jis yra sūnus fabriko tarnautojo, komunistų partijon įstojęs 1917 m. — revoliucijai siaučiant. Gabus organizatorius, buvęs Maskvos burmistras, 1941 metais buvęs Maskvos gynybos armijos politinis komisaras. 1944 m. buvęs gynybos ministerio pavaduotojas, o 1947 karo ministeris. Į maršalus pakeltas po II Pasaulinio karo ir išrinktas į galingiausią instituciją — Politbiurą.

Dvi įdomios smulkmenos: maršalas Bulganinas niekada nėra buvęs kariu profesionalu ir niekada nėra iškopęs Kremliaus vadų hierarchijoje augščiau 5 vietos, nors ir buvo Stalino proteguojamas. Kariuomenės tarpe nėra labai populiarus, o tikrųjų kovotojų net nemėgiamas.

Amerikietis apie lietuvius Vorkutoje

Paleistas iš Vorkutos stovyklos amerikietis J. Noble JAV-se pasakojo, kad Vorkutoje susitikęs taip pat nemaža lietuvių ir kitų pabaltiečių. Daugiau už kitų tautybių suimtuosius ten esą ukrainiečių, ypač banderininkų. Šeimos yra dažniausiai išskirstytos, aplankyti šeimos narius reikia gauti leidimą net iš pačios Maskvos. Prieš paleidžiami užsieniečiai buvo atmaitinti. Tarp sumtųjų esama ir buvusiųjų komunistų, bet daugumui komunizmas yra iš galvos jau išgaravęs. Per savitarpio pokalbius suimtieji vieni iš kitų sužino, ką skelbia Amerikos Balsas ir kiti laisvojo pasaulio radijai. Iš pabaltiečių Vorkutoje daugiausia yra lietuvių, kurių daugelį sudaro inteligentai; kai kurie iš jų yra iš Klaipėdos krašto. Noble yra suminėjęs ir visą eilę mūsų tautiečių pavardžių. Stovykloje laikoma ir lietuvių dvasininkų.

SPAUDOS PUSLAPIUOSE

SKALDYMAS IR NESUTARIMAI

Visa eilė veikėjų ir laikraščių pasisakė ir tebepasisako prieš vieningo darbo ardytojus ir nesutarimą Lietuvos laisvinimo darbe. Prieš kiek laiko ryškiai vienybės ir sutarimo reikalą lietuvių spaudoje vėl iškėlė ats. gen. Raštikis. "Ne skaldytis, bet jungtis reikia", išryškino tą mintį Liet. Valstiečių Liaudininkų Sąjungos pirmininkas J. Audėnas per pasikalbėjimą su "Lietuvių Dienomis". Jo pareiškimu, LVLS žmonės yra vieningos nuomonės dėl VLIKo ir VT reikalingumo, remtinumo ir jų sustiprinimo, nors kartais ir pareikšdami pozityvių kritiškų pastabų pačiam darbui suintensyvinti. Pasisakydamas prieš VLIKo struktūros keitimą, J. Audėnas pažymėjo, kad reikia būti pasiruošusiems ilgam. Kiekvienas lietuvis turi būti politinė tvirtovė. "Tėviškės žiburiuose" vienybės ir savitarpio susiskaldymo reikalu nurodoma: "Perdaug rimti laikai, o intensyvėjantis kovos laukas jau labai greitai gali pareikalauti visų mūsų sujungtų pajėgų... Griauti visada lengviau, negu statyti". Pasisakydami už vidurio kelią ir sutartinį veikimą, "T.Ž." baigia reikšmingu įspėjimu: "Reikia kiek galint greičiau baigti saviškę nesantaiką. Būtina, neatšaukiama ir neginčijama"

— Naujame mažlietuvių organo "Keleivio" numeryje vedamuoju įdėtas straipsnis, kuriam nusakyta, kas sudaro vyriausiąją mažlietuvių organizacinę vadovybę. Vedamasis ir pavadintas "Mažosios Lietuvos Taryba — vyriausiojo Maž. Lietuvos rezistencinė organizacija."

GYVYBINIAIS KLAUSIMAIS

"Santarvės" Nr. 10 vedamasis kalba apie patriotizmo atsparą. Ten rašoma: "Mes mylime visą pasaulį ir atydžiai klausomės, kas ten sakoma. Vieni įvairias pasaulėžiūrines idėjas, kiti socializmą ir jo būsimos socialinės lygybės programą, treti demokratiją ir liberalizmą, ketvirti gryną grožį ir estetinių vertybių kultivavimą laikome savo pagrindinėmis gairėmis. Netik laikome, bet ir iš kiekvieno reikalaujame tikėti, kad tik tos vertybės teišgelbės Lietuvą, padės mums išlikti, o taip pat ir visą pasaulį jos vienos teišgelbės". Toliau samprotaujama: "Vakarų Europa ir Amerika gali pasiekti naują demokratinės santvarkos tobulybių, bet kiek dėl to šiandien yra šilta lietuvių tautai, kada šioje "taikingo sugyvenimo" gadynėje toliau ją naikina ir terioja okupantai? Visas pasaulis iki negirdėto lygmens gali iškultyvuoti mokslus, meną, literatūrą ir kitas estetines vertybes, bet kuriomis jų ir kaip naudojasi lietuvis pavergtoje Tėvynėje ar Sibiro vergų stovyklose?" Savaime suprantama, kad naudojamasis liūdnas, apverktinas. Smaguriavimas idėjomis yra malonus dalykas, bet šiandien jų atranka turinti būti intin praktiška. Apie tą atranką vedamojo pabaigoje ir kalbama. "Bet mes gerai žinome, kad gyvenamasis lietuvių tautos likimo tarpsnis reikalauja griežto laipsniavimo. Gilusis ir visą žmogiškąją esmę persunkęs lietuviškasis patriotizmas yra mums pirmutinė atspara ir stačiai vienintėlė tautos išlikimo garantija naujiems žygiams. Tas patriotizmas ir tautiškumas nėra surištas su kokiu pasaulėžiūriniu dešinumu ar kairumu, su religijomis, estetikimis, kapitalizmu ar socializmu". Taip tai taip, bet ten pat sakoma, kad idėjos galėtų pegelbėti lietuvių tautos dvasinei stiprybei. Vadinasi, patariama jomis domėtis. Ir visai teisingai.

TEISINIAI IŠAIŠKINIMAI

Amerikiečių teisių žurnalas "The American Journal of International Law" paskelbė, kad į JAV atvykę DP, kaip rodo lietuvio Rumšos atvėjis, privalo šaukiami stoti į kariuomenę. Šis atvėjis žurnalo p. 669 taip smulkiau pavaizduojamas: Vienas iš po karo Amerikon atvykusių, lietuvis D. Rumša atsisakė eiti atlikti karinę prievolę, aiškindamasis, kad jį, kaip išvietintą asmenį, tokiai prievolei neįpareigoja Tarp. Pabėgėlių Sutarties nuostatai. Amerikos teismas, išsvarstęs šį klausimą, išaiškino, kad kiekvienas ateivis atvykęs į JAV nuolatos apsigyventi, privalo — pagal 1951 m. birželio 19 d. Kongreso priimtą karinės prievolės įstatymo papildymą — karinę prievolę atlikti. Teismas išaiškino, kad kitašalio šaukimas karinę prievolę atlikti yra politinis klausimas, dėl to jis politinių institucijų ir sprendžiamas. Priimtasis karinės prievolės įstatymo papildymas, kaip įstatymas, nulemia sutarčių prieštaraujančias sąlygas. Antruoju atvėju, kur kalbama apie Miko Šaškaus atsitikimą, pažymima, kad teismo sprendimu nustatyta, jog pagal sudarytąją tarp JAV vyriausybės de jure pripažįstamos Lietuvos valstybės su JAV-ėmis sutartį Lietuvos konsulai, atlikdami savo funkcijas, turi teisę stoti į JAV teismus ir ginti savo piliečių teises (p. 670).

Felix Timmermans

* KAIMIETIŠKOJI PSALMĖ *

VERTĖ VINCAS KAZOKAS

(Ištrauka iš to paties vardo romano)

3

Mūsų grytelė linko nuo verksmo ir raudų.

Buvo tirštas rūkas, kai mūsų kaimynė Bela Salamandra nešė mano paties dirbtą baltą karstelį į kapus. Aš ėjau drauge. Kai jį leido į duobę, aš sykiu ir verkiau ir keikiau. Duobkasys atrodė toks susikrimtęs, kad aš jam į delną įspraudžiau keletą centų.

— Nusiramink, Šakny, — jis man kalbėjo: — dabar jis yra angelėlis danguje.

Tada aš jam taip šėriau į ausį, kad jis net persivertė. Man juk reikėjo kaip nors numalšinti savo širdies skausmą. Palaidoję mes susimetėm į smūklę, ir čia taip nusilakiau, kad vakarop Bela Salamandra turėjo mane karučiu namo pargabenti.

Ir po to. Namas tuščias. Čia būta vaiko. Balsas prasimuša ligi palėpių. Nedrąsu net garsiai prabilti. Nesinori kalbėti apie vaiką, kad kitam širdies neužduotum, bet apie ką gi kitą kalbėti? Šita tyla. Šita tyla. Mirtis žengia laipteliais. Ir vaiko jau nėra, tokio vaiko! Jis guli jau tenai giliai po žeme, ir tačiau jo lauki kiekvieną akimirką su viltimi išgirsti jo juoką ir šauksmą. Štai septinta valanda, ir jis eina miegulio, galvoji; štai ketvirta, ir jis turi gauti savo sumuštinį.

Šuo ieško jo visur. Jis apuosto jo batukus, pasižiūri į mus, vėl atsisuka į batukus ir iškicena laukan jieškoti mūsų Pauliuko.

—Kur mūsų Pauliukas? — girdi, kaip žmona klausia šuns. Ir tau belieka tada tik baisiai nusikeikti arba nerti kuo greičiausiai laukan. Ir tie žaislai. Juos paslėpti, bet lygiai tas pats, lyg juos sudėtum į stiklinę spintą. Kartą mačiau, kaip mano žmona prie jų klūpojo, tada juos pridengiau skara. Bet kai aš namuose palieku vienas, aš juos patsai išsitraukiu, ir tada arkliukas pradeda siūbuoti, o malūnėlis suktis. Aš pradėjau gerti. Bet vieną dieną prisiminiau žvaigždes ir savo pažadus, duotus aną mūsų vestuvių naktį. Ir išpyliau degtinę į mėšlyną. Mūsų šeima iro. Darbas slydo iš rankų. Ir vis tik reikėjo dirbti.

Mes buvome lauknose ir sodinome burokus. Žmonos veidu riedėjo ašaros, ir ji puolė ant kelių: "Aš neturiu vaikelio! Mes nebeturime vaikelio!"

Man pasidarė trošku. Aš ją pakėliau, apkabinau ir prižadėjau kitą vaikelį. Ir taip pamažu mums grįžo nuotaika.

Aš išlaikiau žodį. Tam juk esi žmogus, ačiū Dievui.

II.

Dievas nori vaikų jis jų ir gauna.

Gimė sveiki dvynukai. Nuo šiol, galima sakyti, mano žmonos įsčios niekados nebuvo tuščios. Mano Fina, nežiūrint jos galvos skausmų, buvo tam pajėgi.

— Kur yra du, ten gali būti ir trys, — ji pajuokavo.

— Ir taip toliau, — atsakiau.

Greitai mes apsikrovėme vaikais. O kad būtų buvęs dar ir mūsų Pauliukas tarp jų! Žmogus paprastai daugiau myli mirusiuosius, negu gyvus. Gyvieji turi stoti prie darbo, dažnai gauna taip lupti, kad net ranka nutirpsta. Juos bari ir kolioji. Jie mums tik našta ir rūpestis. Per juos mes skęstame varge ir neišbrendame iš sunkumų. Bet kai jiems ko trūksta, kai pagalvoji, kad jiems kas blogo atsitiko, arba kai sėdi kalėjime už neleistiną medžioklę, tada tik pajunti, kaip arti tie bambalai yra tau prie širdies. Už visą milioną neišsižadėtum vieno iš jų, į ugnį pultum, bet kartais iš apmaudo galėtum jiems ir galvas suskaldyti. Ir pagalvoji: "Viešpatie, tu reikalauji vaikų savo garbei. Štai, jų yra, kiek tik nori, betgi pasirūpink, kad ir aš pats per juos neprarasčiau savos garbės. Gyvenimas nėra malonumas. Bet Viešpatie! Kas gi nori mirti? Tu apdovanojai mane vaikais, iš kurių vienas yra gimęs aklas. Tu man davei žemės — du lobiai, kuriuos nelengva nešti.

Ūkininkas laikosi savo žemės kaip prikaustytas. Jis gyvena tikrai darbui. Kiekvieną rytą jį prikelia laukai.

Gali būti dykos žemelės lopas, toks, kokį jį Dievas sutvėrė — kietas ir nevaisingas. Sklypelis laukinės ir nevaisingos žemės. Tu gali numojęs ranka jį palikti ir eit jieškotis darbo į uostą. Ir gali užmigti vakarais, kaip jautis. Bet jeigu tu prikiši prie tos žemės pirštą, tada tu nejučiom jai parsiduosi su siela ir kūnu. Ir tada ši žemė pasidarys tavo paties gyvenimu. Dieną ir naktį. Dar su tamsa iš lovos, vėjuje, lietuje ar saulės kaitroj vis susilenkęs kasi, ravėji, pureni, sodini, pjauni, kuli, ligi vėl sutemsta Svogūnų sodinimas yra tikra kankynė. Kiti miega kaip pašventinti ir sapnuoja apie visokias linksmybes, gi ūkininkas, tegul ir mirtinai nuvargęs, visados miega viena akimi budėdamas. Jis klauso, ar neužeina lietus, arba ar jau paliovė lyti. Niekados jis neišleidžia iš akių savo darbo vaisių, jaučia juos, kaip dalį paties savęs, kaip savo tikrus pirštus. Jie trokšta šio, skundžiasi anuo. Ūkininko širdis trokšta ir dejuoja drauge su jais. Jis atsikelia, išeina laukan, pasižiūri į mėnulį ir debesis, pasiklauso vėjo ir apžiūri gyvulius, nusišlapina ant mėšlyno — niekas neturi nutekėti į pašalį, nes mėšlynas jam yra lyg pusė Dievo. Tada jis vėl sugrįžta į lovą prie savo šiltos žmonos ir jau nebeužmiega ligi ryto. Ir taip diena iš dienos, metai po metų, ištisą gyvenimą: kibirai prakaito, pūslėtos rankos, sugrubę keliai, ir galop kuprota nugara.

Nuo to visai nepasidarai turtingas. Jau vien tik augšta nuoma neprileidžia prie to.

Visa tai gerai žinai, bet ūkininko kraujas nepasiduoda. Tu pasispjaudai delnus ir sakydamas "Dieve, padėk" smeigi kastuvą į žemę.

Nuo šios valandos tu tampi žemės vergu, lygiai kaip vergu savų vaikų.

Viso šio gyvenimo ašis yra žmona, mano Fina, motina. Ji laiko mus krūvoj. Aplink ją viskas sukasi. Savo rankose ji laiko namų apyvoką, vaikus ir mūsų širdis. Aišku, mane taip pat, išskyrus sekmadieniais. Tada aš pareinu vakarais namo svyrinėdamas ir dainuodamas. Ir jaučiuosi namų viešpats, didelis ir turtingas, laimingas ir geras, kaip šventasis Pranciškus. Fina dėl to visai nesiskundžia ir sako, kad taip reikia: "Mano Šaknys turi kartas nuo karto ir pats prasivėdinti".

Vaikai byra iš jos sterblės kaip obuoliai. Jie žinda jos krūtis ir stiprėja nuo jos gero ir sotaus pieno. Jie žaidžia ant jos kelių, guli ant jos rankų, miega prie jos krūtinės. Jie guodžiasi ant jos kelių ir miršta ant jos kelių. Ji yra priebėga ir suraminimas vaikams ir vyrui. Šalia jos aš jaučiuosi vėl jaunas, kaip angliškas gaidukas. Pas ją gausi viską, ko tik geidžia vyro širdis. Bet juk ne viskas, nes tai galima rasti ir pas bet kokią kitą moterį. Yra kažkas kita tarp mūsų, kas persiduoda tiesiog iš širdies į širdį, ko neįmanoma nusakyti žodžiais. Ir kaip tik šitai ir riša mus, priduoda jėgų drauge pakelti vargus ir rūpesčius. Taip, bet kodėl tik šita moteris, bet jokia kita? Taip Dievo yra įrašya žvaigždėse. Tu didžiuojiesi savo žmona, ir norėtumei, kad kiekvienas atėjęs pasakytų: "Šaknys neprašovė pro šalį". Bet gi žmogus yra keistas padaras. Ir jeigu kas nors išdrįstų pažvelgti į ją geidžiančiu žvilgsniu — žinoma, kas be to — tu sudraskytumei tą į skutelius.

Panašiai atsitiko kartą ir su Jaučiaragiu. Jis yra mano kaimynas — antras kiemas į kaimo pusę. Mūsų laukai susisiekia. Jis dažnai užeidinėdavo pas mane, ir aš pats pas jį mielai užsukdavau. Jeigu man niekas nepasimaišo po kojom, aš esu ramus ir geras, kaip avinėlis bet jeigu man kas atsistoja skersai kelio, aš pasiuntu ir tada nepripažįstu nei Dievo nei velnio. Taigi, Jaučiaragis dažnausiai taikydavo ateiti kaip tik tada, kai manęs nebūna namuose. Tas man ne visai patiko. Jaučiaragis buvo toks, kuriam tamsoj visos katės pilkos. Bet aš tai pakenčiau. Fina yra rimta moteris, o ir jis — negi savo geriausiam draugui norės drumsti vandenį? Bet vieną vakarą — mes jau buvome sugulę, bet dar nemiegojom — man Fina ir sako:

(Bus daugiau)

Gyvenimo Iškarpos

Atviras laiškas Jurgiui Daubai.

Mielas bičiuli,

Nežiūrint, kad Melbourne per suvažiavimą teko paskubomis keliais žodžiais persimesti, vėl pridygo įspūdžių ir pritvinko minčių. Todėl rašau. Pirmiausia — pagarba mano apylinkės pirmininkui. Pagalvok tik — atsiuntė į bušą gražų sveikinimą ir plotkelę Kūčioms. Gražu priklausyti vienai šeimai, bet nė kiek ne mažiau svarbu būti NEUŽMIRŠTAM.

Daug rašyta apie suvažiavimus. Vis oficialiai. O aš tau paberiu trupinėlių nuo vaišių stalo.

Geriausiai man patiko Socialinių Moterų paruošti užkandžiai, o kaip atstovas man geriausiai patiko anas J.M. iš Melbourno: jis žinojo APIE KĄ, KADA, KAIP ir KIEK kalbėti. Gražus ir mūsuose retas egzempliorius. Patiko ir suvažiavimo pirmininkas, sugebėjęs triukšmadarius užmarinti.

Vieno vis linkėjau, panaudodamas vieno atstovo "skiedinį" savo minčių plaukyklai, kad, va, taip daugiau jaunų veidų, BLAIVIAI GALVOJANČIO IR KULTŪRINGO PRIEAUGLIO. Bendras įspūdis: pradedame dvasiniai, kaip bendruomenė, subręsti ir sunkoka jau mus baubais išgąsdinti.

Buvau susitikęs ir Melbourno senąjį pirmininką. Šviesus žmogus, kultūringai šneka, darbštus, na o kad jo ūsai kam nepatinka... Jis gi neliepė apylinkės vyrams ūsus auginti... Gaila, jaučiu, vėl vieno darbininko būsime nustoję, o pjūtis didelė...

Buvau bažnyčioj (apie tai asmeniškai šnektelsim), na, žinoma, ir kioske. Jieškojau vieno senai nematyto veido ir Maceinos "Inkvizitoriaus." Ir aš gavau lapelį. Aiškiai apsiriko: pagal tą lapelį išeitų, kad ir aš pats, atseit, esame tie, "kirmino dantys", kurie kažkam paširdį graužia.

Turime aktorių, rašytojų, braižytojų ir palšytojų, šokėjų ir dalnorių. Trūksta (kaip keista) pianistų. Bažnyčioje vargonavo italas, pasirodyme talkavo australiški bičiuliai, o savų vis priaugant laukiame. Vienok tai nežemina mūsų menininkų lygio. Tik kas buvo rašyta apie meno dienas tūlo A. Samaičio -- galima sutikti, galima ir nesutikti.

Nežinau, kur pats miegojai, bet man nakvynės nereikėjo: iš mašinos, į mašiną, nuo stalo, prie stalo. Aš, žinai, nepratęs prie ištaigos, tad prie lūžtančių stalų sėdėdamas patylomis dūmojau: taip, taip... kaip kadaise. Tik Lietuvoje ir be šaldytuvų būdavo per Kalėdas šalta. Eilės tvarka: rūkytos ir mirkytos silkutės, kimšta žuvis, baravykėliai marinuoti (iš Bavarijos), mišrainė, šalta, šilta, kepta ir virta mėsa, vodka, džinas, valsas su šeimininke, tango su gražuole, Soir de Paris kvapo svaigulyje. Vėl prie stalo: vištiena su obuoliais (galėjo būti ir žąsiena) kavutė, likeriukas (D.O.M.) ir Napoleonas a la Lithuanien (toks prašmatnus tešlainis), Šabaniauskas, Dolskis, Mainerių kvartetas, Benny Goodman, Artie Shaw, na, žinoma, ir akordeonas, plius pulkas jaunimo. Gali įsijausti, kaip tai veikė bušo tylos ir gamtos išlepintą mano galvą. O kai jaunimas pradėjo kadaise šoktus lenciūgėlius žvanginti ir sutartinę lipdyti—sėdėjau lyg apstulbęs minkštasuolio kertėje, tarsi sapnuodamas, net nebekreipdamas dėmesio į piršlybines gijas mezgantį kaimyną. Aplamai, esu apkiautęs, nėra ko slėptis.

Bet šiuo atvėju lietuviška širdis pripildyta nekasdieniškais pojūčiais ir primityviems galimų vedybų instinktams nebeliko vietos... (Grįžęs į bušą, žinoma, nagus kramtau).

Ir kai mano senas bičiulis ištraukė savo paties nesenai darytas kankles ir ragelį, kuris jį lydėjo iš kažkurio ansamblio, įsivaizduok, visiškai pasimečiau: svetainė tapo Gabijos šventove, su ąžuolais (vyrais) vaidilutėm (merginom) aukuru (ugniavietė), smilkalais (kvepalais), kanklininku—žyniu (mano bičiuliu)... ir tęsiu sapną ... tapti kanklininku, bekeliaujančiu iš vienos lietuviškos šeimos į kitą... skelbiantį jaunimui atgimimą, laisvę... meilę...

Paskui šokau valsą su tautiete, gražia, kaip pati jaunystė, tyra, kaip šaltinėlis ir miela, kaip mano gimnazijos laikų mylimiausia — svetimais dažais neuždažyta, australižka pudra neužpudruota — tikra pavasario žibutė Ir kas iš to? Žibutė liko Melbourne, o aš... ach, esu apkiautęs.

Buvau ir bendruomenės baliuje. Daug nepažįstamų veidų. Palyginus su prieš keletą metų įvykusiu -pažanga: neluptos silkės nebuvo, žmonės geriau apsirėdę, mažiau, sakyčiau, įsigėrusių ir orkestras nuobodesnis. Šiaip tas pat: komitetas prie durų stovėjo, komitetas alų pardavinėjo, komitetas dėl to ar kito kaltas buvo, komitetas tuščius butelius nuo stalų (ir iš pastalių) rinko ir dvi ponios iš Soc. Mot. Draugijos lėkštės (o jų, sakyčiau, nemažai buvo) paryčiais kantriai plovė. Taip jau pripratom — keli šimtams tarnauja.

Prie salės daug gražių mašinų stovėjo.

Buvau dar vienoj-kitoj vietoj. Teko ir silkių krupniku užgerti Nurijau nesupratęs: silkės ar krupnikas buvo neskanus...

Ir kai lėktuvas debesimis pilvu šliaužė nešdamas mane į bušą (nemėgstu to žodžio), mačiau mėlyną dangų, tolimus horizontus ir nemažai tamsių juodų skylių, bedugnių... Toli liko Melbournas.

Tavo Vyt. Šamas.

PRANEŠIMAS

PIRMOJO AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ SUVAŽIAVIMO NUTARIMAI

Pirmasis Australijos Lietuvių Katalikų suvažiavimas, įvykęs 1954 m. gruodžio mėn. 27-28 d.d., Melbourne, ir išklausęs darbotvarkėje pateiktų paskaitų bei diskusijų priėmė šias rezoliucijas:

I. Organizaciniu reikalu:

1. Suvažiavimas kviečia visus Australijoje gyvenančius lietuvius katalikus aktyviai dalyvauti ir palaikyti katalikišką organizacinį gyvenimą, suburtą Australijos Lietuvių Katalikų Federacijoje.

2. Australijoje gyveną lietuvių katalikų veikėjai-vadovai prašomi dėti visas pastangas, kad abiejų lyčių lietuviškas katalikiškas jaunimas būtų buriamas ir auklėjamas katalikiškose, Australijos Lietuvių Katalikų Federacijai priklausančiose organizacinjose ir mokyklose.

II. Katalikų veikimo reikalu:

Katalikiškasis veikimas turi išplaukti iš sakramentinio katalikų gyvenimo, kurs žmogų įveda į dieviškąją tikrovę šioje žemėje pašvęsdamas jį bendrąja kunigyste ir įpareigoja kiekvieną tikintįjį dalyvauti dieviškosios misijos darbe. Visi Australijos lietuviai katalikai kviečiami tik iš sakramentinio gyvenimo išplaukiantį katalikišką veikimą puoselėti ir remti.

III. Visuomeninio veikimo reikalu:

1. Australijos lietuviai katalikai, semdamiesi jėgos ir dvasios iš sakramentinio gyvenimo kviečiami įsigilinti ir suprasti visuomenines ir bendruomenines pareigas ir prašomi aktyviai dalyvauti viešuose sprendimuose katalikiškos sąžinės šviesoje.

2. Australijos lietuviai katalikai, kaip esminė lietuvių bendruomenės dalis dalyvauja P.L.B. gyvenime ir remia jos veiklą tautinėje plotmėje, rezervuodama sau teisę veikti savo plotmėje, pagal savo nuostatus.

3. Australijos Lietuvių Katalikų Suvažiavimas konstatuoja, kad kai kurie A.L.B. veiksniai peržengdami P.L.B statuto ribas imasi spręsti ne jų kompetencijai priklausančius klausimus, ypač suvažiavimas griežtai pasisako prieš A.L.B. Krašto Valdybos savališką apkaltinimą spaudoje Melbourno kapeliono kun. Pr. Vaserio.

IV. Spaudos reikalu:

Kadangi Australijoje leidžiami lietuviški laikraščiai nepatenkina katalikų reikalų visi Australijos lietuviai katalikai kvečiami nuoširdžiai prisidėti ir remti organizuojamą išleisti Australijos lietuvių katalikų laikraštį.

AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDTRACIJOS VALDYBA.

Kristijonas Donelaitis

Vasario 18 d. sukako dailiosios raštijos tėvo, Kristijono Donelaičio, 175 metų mirties sukaktis. Kiekvienam lietuviui brangus nemirtingojo epo "Metai" autorius, hekzametrinės poezijos atgaivintojas bei religinio realizmo kūrėjas. Ir bolševikai pasiskubino pasigirti, kad "tinkamai atšventę Tolminkiemio dainiaus sukaktį. Jie bandė giliai Dievą tikintį evangelikų kunigą Kristijoną Donelaitį atvaizduoti ateistinio komunizmo pirmtakūnu. Tegu sau. Bolševikiška klasta poeto garbės nesuteps ,jo kūrybinės vertės nemažins.

Okupantai įkyriai šūkauja davę leidimą Donelaičio "Metus" išversti rusų kalbon. Tikrai verta išversti šį didelį kūrinį į svetimas klabas, ypač į rusų kalbą. Gal rusai, jį perskaitę, įsitikins, kad kolchozinė vergovė visiškai atitinka 18-jo šimtmečio baudžiavą ir yra net blogesnė už ją. Dėl "Metų" išvertimo į rusų kalbą plėšauti, lyg tai būtų negirdėtas įvykis, tikrai juokinga. Juk Donelaičio "Metai" jau seniai išversti į įvokiečių kalbą, ir išleistos net trys jų laidos.

Ar Donelaitis ką nors bendro turėjo su rusais? Štai ką kalba istoriniai šaltiniai apie jo santykius su maskoliais. 1757 m. maskolių pulkai, lyg skėriai, pirmą kartą užpuolė Donelaičio tėvynę Mažąją Lietuvą. Anuomet, kaip ir šiandien, tą kraštą jie laikė ne okupuota Lietuvos sritimi, bet Maskvos provincija. Anuomet, kaip ir dabar, daugelis žmonių išvežta, o likusieji įkyriai rusinami. Juk ir anais laikais gyventojai buvo verčiami lankstytis maskoliams, o evangelikų bažnyčiose įsakyta švęsti stačiatikių šventes. Ir Tolminkiemio parapijos klebonas Kristijonas Donelaitis gavo įsakymą pamaldų metu pagerbti rusų kunigaikštį Aleksandrą Nevskį, kuris dabar taip garbinamas ir rusų komunistų. Kristijonas Donelaitis, negalėdamas viešai protestuoti dėl tokio maskolių įžūlumo, iš sakyklos taip prabilo į smalsiai belaukiančius lietuvininkus:

"Mieli parapijiečiai! Carinė valdžia man įsakė šlovinti kažkokį Aleksandrą Nevskį. Galimas daiktas, kad tas Aleksandras buvo geras žmogus. Tačiau nei Jūs, nei aš jo nepažįstame, todėl nėra čia ko daug apie jį kalbėti. Dabar verčiau apmąstykime Apaštalo Povilo žodžius, skirtus Timotiejui, parašytus antrame laiške, ketvirtajame skyriuje, keturioliktajame skirsnyje, kurie skamba šitaip: "Kalvis Aleksandras man yra daug blogo padaręs. Tegu Viešpats jam už tuos niekingus darbus atitinkamai atsilygina. Amen!"

Tokie buvo senelio Kristijono Donelaičio santykiai su rusais. Jo paties ir jo meto Mažosios Lietuvos lietuvių laikymasis maskolių atžvilgiu visai atitinka šiandieninę pavergto lietuvio laikyseną, priešinantis pavergėjui. Mes siūlome rusiškajame "Metų" vertime — vardan istorinės tiesos — tinkamai nušviesti Kristijono Donelaičio santykius su rusais pavergėjais.

E.

Belaisviai

NEŽINOMAS KARO BELAISVIŲ LIKIMAS

Karo belaisvių likimas po paskutiniojo karo buvo neaiškus. Jau vien dėl to, kad karą pralaimėjusios valstybės (Vokietija, Japonija, Italija) karo metu pačios daugelyje atvejų nesilaikė 1929 metais priimto Ženevos susitarimo, laimėtojai dažnai abejingai žiūrėjo į nusiskundimus po karo, kai sundėsi pralaimėjusieji.

Keletai metų po karo praėjus, Jungtinės Tautos vis dėlto atkreipė dėmesį į faktą, jog dar buvo likę ilgiausi sąrašai išvardiją daugiau negu milioną karių, apie kurių likimą nebuvo nieko žinoma, gal tik tiek, kad kai kurie buvo atsidūrę belaisvių stovyklose Humanitarinio galvojimo vedamos, Jungtinės Tautos pagaliau įsteigė Karo Belaisvių Komisiją, kurial buvo pavesta galutinai užbaigti ir išaiškinti belaisvių klausimą.

Neseniai Ženevoje įvyko šeštasis šios Komisijos posėdis, kuris iš patvirtintų sąrašų sudarė statistines žinias ir nurodė, kiek ir kaip kuri valstybė dalyvavo belaisvių klausimo svarstyme. Kaip iš pranešimo matoma, šiuo metu belaisvių dar yra laikoma Prancūzijoje, Sovietų Sąjungoje ir Kinijoje. Komisijos kvietimą bendradarbiauti neatsakė Albanija, Bulgarija, Čekoslovakija, Vengrija, Lenkija ir Rumunija. Prancūzija pranešė laikanti 145 belaisvius, bet jie esą karo nusikaltėliai. Sovietų Sąjungos ir Kinijos vyriausybės painformavo Komisiją, kad jų kraštuose taip pat laikomi tik nubaustieji už karo meto nusikaltimus. Sovietų Sąjungos Tasso agentūra 1950 m. gegužės 4 d. buvo paskelbusi, jog visi belaisviai sugrąžinti, išskyrus 13,546 karo nusikaltėlius. Tačiau vėliau iš Sov. Sąjungos repatrijuotų belaisvių ir tų, apie kuriuos gauta neabejotinų žinių, bendras skaičius viršijo Tasso statistikas. Šiuo reikalu Komisija nuo 1950 m. iš Sov. Sąjungos daugiau jokių žinių negavo ir todėl turėjo pasikliauti pokarinės Vokietijos, Italijos ir Japonijos suteiktais sąrašais.

Vokiečiai belaisviai

Pagal Vakarų Vokietijos sudarytus sąrašus, kurie buvo užbaigti 1954 m. birželio 30 d. ir kuriais Komisija vadovavosi, iš karo negrįžusių, nežinomo likimo karių buvo 1.245.277 (į šį skaičių neįeina žuvę, kurių pavardės žinomos). Vakarų fronte dingo 88. 614 ir rytų fronte — 1.156.663. Po to, kai Tasso agentūra pranešė, jog visi belaisviai yra repatrijuoti, išskyrus 13.546 karo nusikaltėlius, į Vokietiją grįžo 10.525 mirė 702 ir buvo gauta žinių apie 9.210 užlaikytus karo belaisvius. Čekoslovakijoje dar buvo likę 2. 812 ir Lenkijoje — 1.623. Šie visi skaičiai kalba tik apie belaisvius, kilusius iš Vakarų Vokietijos.

Trečiajam Komisijos posėdžiui Vak. Vokietijos vyraiusybė taip pat pareiškė, jog apie 750.000 vokiečių civilių (iš visos Vokietijos) buvo deportuota į Sovietų Sąjungą sovietų okupacijos metu. Dabartiniu metu dar žinoma apie 129.000 deportuotus civilius, iš kurių apie 30.000 gyvena priverčiamojo darbo stovyklose. Apie 16.000 vokiečių civilių belaisvių esą Čekoslovakijoje ir Lenkijoje, o Lenkija prieš tėvų norą dar laikanti ir 3.240 vaikų.

Susirašinėjimas vyksta tik su dalimi šių belaisvių. Gana reguliarus susirašinėjimas turimas tik su karo belaisviais, iš kurių betgi 700 šitos teisės neturi, o su deportuotais civiliais ryšis yra labai padrikas.

Jokios žinios nėra apie milionų karių, dingusių traukimosi iš Rusijos metu. Spėjama, kad didelė dalis jų esanti žuvusi, tačiau dėl kitų yra visvien abejojama.

Italai ir japonai belaisviai

Iš rytų fronto negrįžo 63.731 italas karys. Paskutinėmis žiniomis, Sovietų Sąjungoje žinoma vos apie kelis italų karo belaisvius. Spėjama, kad beveik vis dingusieji be žinios bus žuvę. Dar nežinomas skaičius italų karių yra albanijoje, belaisvėje.

1951 metais nebuvo žinių apie 350.000 japonų. Vėlesnėmis žiniomis, tarpininkaujant Tarptautiniam Raudonajam Kryžiui ir sovietų bei kinų institucijoms, rasta, jog iš šio skaičiaus apie 280. 000 žuvo karo metu, 12.000 gyvena sovietų teritorijoje, 32.000 Kinijoje, 2.000 Korėjoje, o apie likusiuosius žinių neturima. Dėl pavardžių transkripcijos sunkumo, yra išreiškiama abejonė ir dėl dalies šių skaičių.

Karo Belaisvių Komisijai nusiskundė ir Ispanija. Pagal turimas žinias, Sovietų Sąjunga yra internavusi 375 ispanus, apie kurių likimą daugumoje nėra žinoma. Taip pat nieko nežinoma ir apie likimą 300 ispanų vaikų, kurie buvo išsiųsti į Sovietų Sąjungą dar prieš karą, ir apie kuriuos paskutinį kartą buvo girdėta 1948 metais.

Neturėdama daugiau žinių apie dar neišaiškintus karo belaisvius, Karo Belaisvių Komsija laiko didžiąją darbo dalį užbaigta, nors kiekviena žinia bus atydžiai patikrinama. Šiuo metu Komisija ruošia dirvą tarptautiniam susitarimui, pagal kurį būtų išspręstas klausimas, liečiąs karinį personalą, kuris yra kaltinamas karo nusikaltimais,

A.B.

Sovietai persigrupuoja

Vokiečių spaudos žiniomis, sausio pabaigoje nenutrūkstamais transportais sovietų kariniai daliniai buvo iš Sov. Sąjungos vidurio permetami į rytinį Sibirą. Permestos pirmoj eilėj 6 sausumos ir 2 aviacijos divizijos. Tokie karinių dalinių perkėlimai paprastai esti susiję su kokiais nors veiksmais Kinijoje. Prieš prasidedant Korėjos karui, Maskva 6 divizijas buvo pasiuntusi į Sachaliną ir Amūro sritį, o prieš pasibaigiant karui Indokinijoje — 6 ar 7 Sovietų divizijos buvo naujai permestos į rytų Sibirą.

Vokiečių žurnalo "Der Spiegel" žiniomis (Nr. 5-1955), Sovietai stipriai padidino savo karinius dalinius Rytų Europos erdvėje. Taip pat sustiprinti rusų kariniai štabai satelitinėse valstybėse, be to, vis didinamos šaudmenų atsargos. Tik vienoje Čekoslovakijoje sausio mėn. 11-a rusų štabų buvo padvigubinti arba patrigubinti žmonėmis. Ištisomis dienomis didžiuliai sunkiasvoriai kariniai transportai gabena karinę medžiagą iš Sov. Sąjungos į saugius net ir nuo atominių bombų puolimų požeminius sandėlius prie Iglau ir kitose vietovėse. Sovietų kai kurie kariniai daliniai rytinėje Vokietijoje aprūpinti atom. pabūklais ir šaudmenimis. Ddžiausi raud. armijos istorijoje žiemos manevrai vyko apie sausio vidurį erdvėje tarp Minsko ir Lenkijos sienų apimdami taip pat kai kurias ist. Lietuvos teritorijos sritis. Manevruose dalyvavo nepaprastai didelis kiekis artilerijos pabūklų ir raketų svaidytojų. Sausio pabaigoje Sovietai pravedė dar didesnius manevrus tarp Naujosios Žemės ir Kolynos upės rytiniame Sibire. Manevrų metu taip pat patikrinta, kiek kariniams tikslams yra tinkami pastaraisiais metais pastatyti įvairiusi kariniai statiniai. Paskutinėmis žiniomis, Sovietai į šiaurę nuo ašigalio juostos yra pastatę 235 karinius areodromus, kuriuose budi Sovietų aviacija, tam skaičiuje — beveik visi strateginiai bombonešiai. Sovietai ypatingą dėmesį skiria naujajai radarų sistemai, turinčiai įspėti sovietines karo pajėgas, paskirstytas į tris linijas po 1000 km. gilyn ir apimančias apie 7000 km. išilgai šiaurės Ledjūrio pakrančių.

Sydnėjus - Amsterdamas — per 49 valandas

Canadian Pacific orinio susisiekimo bendrovės pirmininkas Grant McConachie, kuris pereitą savaitę viešėjo Sydnėjuje, pareiškė, kad naujas orinio susisiekimo kelias, kuris nuo birželio mėn. bus atidarytas iš Sydnėjaus į Amsterdamą per Šiaurės ašigalį, Australiją priartins prie Europos tiek, kad tarp šių dviejų kontinentų susisiekti užteks 49 val. skrendant lėktuvu.

McContchie toliau nurodė, kad skrendant į Europą per Šiaurės ašigalį bus sustojama Honoluluose (24 valandas), Vancouveryje 2 valandas ir Manitoboj (1 valandą). Tai būsiąs vienintėlis oro kelias pasaulyje, kada vienu skridimu bus perkertamas ekvatorius ir Šiaurės ašigalis. Per Šiaurės ašigalį žiemą bus skrendama visą laiką nakties atmsoje, gi vasarą — saulei šviečiant.

McConchie sako, kad skrendant per Šiaurės ašigalį vasaros metu, keleiviai turės retą progą matyti saulę vidurnakty. Jis mano, kad skridimas per Šiaurės ašigalį esąs tikrkai idealus: nėra debesų ir apledėjimo (per stiprus šaltis) ir visiškai nėra "oro duobių".

Lėktuvas iš Sydnėjaus pakilsiąs kiekvieną antradienį po pietų ir Amsterdamą pasieks pektadienio ryte. Iš Amsterdamo išskris penktadienio naktį ir Sydnėjaus aerodrome nusileis antradienio ryte.

ATVIRAS LAIŠKAS

P. SILVESTRUI BALČIŪNUI

1952 m. sausio mėn. Melbourno Apyl. v-ba nusisamdė reikalų vedėją su savaitiniu atlyginimu £ 6. 0.0. Valdybos pirm. buvai Tamsta. Tamsta buvai ir reikalų vedėju. Kontrolės komisija apie tai sužinojusi padarė pareiškimą valdybai, prašydama sustabdyti nutarimo vykdymą, nes tai prieštarauja statutui, ir sušauki susirinkimą susidariusiai padėčiai aptarti. Valdyba reikalų vedėjui atlyginimą mokėjo iki savo kadencijos galo. 1952 m. gegužės mėn. sušaukė susirinkimą, kuris uždraudė reikalų vedėją samdyti. Tamsta valdybos vardu pareiškei atsistatydinimą, motyvuodamas, kad be reikalų vedėjo valdybai darbas neįmanomas. Šių metų sausio mėn. 30 d. susirinkime, Tamsta paklaustas (prieš renkant valdybą), ar sutinkate dirbti be atlyginimo, atsakėte, kad suinkate. Sveikinu.

1952 m. birželio mėn. 1 d. susirinkime, svarstant Tamstos pateiktą Apylinkės vardu ataskaitinį pranešimą, susirinkimo dalyvių buvo reikalauta, kad iš apyskaitos būtų išimtas reikalų vedėjo ir jam išmokėtų pinigų klausimas, viso £ 106.5.0, ir svarstomas atskirai. Tamsta tada prezidiumo pirmininkui (J. Valiui) pareiškei, kad jeigu ataskaitinis pranešimas nebus duodamas balsuoti pilnumoj, tai Tamsta jo neleidi balsuoti. Susirinkimui buvo leista balsuoti nesuskaldytą ataskaitinį pranešimą ir jis buvo patvirtintas. Tamstos tvirčiausias motyvas tada buvo tais.

Kitas klausimas.

Keliuose susirinkimuose anksčiau, kada buvo mėginta reikalų vedėjo klausimą balsuoti, vis sakydavai, kad šitas klausimas jau vieno susirinkimo buvo išspręstas ir patvirtintas, tad jau nebegalima vėl iš naujo jo svarstyti. Tamsta išvedžiojai, kad: "Prie ko prieisime jei buvusių susirinkimų nutarimus pradėsime atšaukinėti — bus anarchija."

Taigi... prie ko priėjome pradėję buvusių susirinkimų nutarimus atšaukinėti!? Juk Tamsta, pone Balčiūnai, 30.1.1955 susirinkimui pirmininkavai ir palaikei reikalavmą atšaukti dviejų susirinkimų nutarimą — rezoliuciją. Nutarimas — rezoliucija atšaukta. Tai kaip gi, pagaliau, — turi susirinkimas teisę buvusių susirinkimų nutarimus atšautkti, ar ne?

Ir dar vienas klausimas: Kodėl Tamsta man neleidai ir šiame susirinkime (30.1.55), panaudojęs pirmininko teisę, kalbėti reikalų vedėjo klausimu? Aš gi norėjau turėti susirinkimo nutarimą, kad užbaigus £ 106 svarų bylą. Juk susirinkimų nutarimus galima naikinti?

Kadangi Tamsta neleidai kalbėti, o reikalus būtina išsiaiškinti, tad ir pateikiau keletą klausimų štame atvirame laiške.

Su pagarba A. Viliūnas.

Melbournas, 1955 m. 11. 5 d.

SOTUS IR APSIRENGĘS BŪDAMAS ATSIMINK VARGSTANČIUS BROLIUS VOKIETIJOJE.

MŪSŲ PASTOGĖ

Melbournas

CENTRINĖ MOKYKLA PRADĖJO ŠEŠTUOSIUS MOKSLO METUS

Melbourno lietuvių Centrinė savaitgalio mokykla pradėjo šeštuosius mokslo metus. Joje ir šiemet mokytojaus Makulis, Karpavičius, dirbą nuo pat šios mokyklos įsisteigimo ir Vacbergas, kuris čia mokytojauja antri metai.

Išrinktas mokyklos Tėvų Komitetas pareigomis pasiskirstė taip: E. Žiedienė — pirm., A. Ramanauskas ir V. Civinskas — nariai. (v.)

DARBĄ PRADĖJO PARAPINĖ MOKYKLA

Antruosius mokslo metus pradėjo Parapinė savaitgalio mokykla, kurioje pamokos vyksta sekmadieniais. Mokyklos vedėjas Vyt. Samulis, mokyt. — St. Švambarienė ir Br. Zumeris.

GIMĖ, MIRĖ, SUSITUOKĖ

Melbourno lietuvių katalikų kapeliono pranešimu, 1954 m. Melbourno liet. kat. parapijoj pakrikštyta 40, mirė 5 tautiečiai ir moterystės sakramentai suteikta 13 porų.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJOS VALDYBOS PAREIGOMIS PASISKIRSTYMO PRANEŠIMAS

1954 m. gruodžio mėn. 27-28 d.d. Melbourne įvykusio Pirmojo Australijos Lietuvių Katalikų suvažiavimo išrinkta Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos Valdyba pasiskirstė sekančiai pareigomis: Federacijos Valdybos pirmininkas — kun. Pr. Vaseris; vicepirm. Silvestras Balčiūnas; sekretorius — Bronius Zumeris; iždininkas — Pranas Švambarys; nariai — E. Šeštakauskienė, A. Grigaitis, V. Samulis, J. Gylys. Federacijos Valdybos Dvasios Vadu Australijos Kunigų Sekretoriatas paskyrė kun. J. Kungį. Federacijos Valdybos nariai sudaro specialias komisijas Federacijos Valdybos nutarimams vykdyti ar projektams paruošti.

Federacijos Valdybos būstinė, Pirmojo Australijos Lietuvių Katalikų Suvažiavimo nutarimu palikta Melbourne. Federacijos Valdybos pirmininko adresas: Rev. Pr. Vaseris, 116 Cecil St., Williamstown, Vic. Federacijos Valdybos Sekretoriato adresas: Mr. Br. Zumeris, 37 Roxburgh St., Ascot Vale, Vic.

VEDYBŲ SKELBIMAS

45 metų našlė lietuvė pageidauja vedybų tikslu susipažinti su panašaus amžiaus tautiečiu. Turiu 2 suaugusius vaikus. Gyvenu Melbourne. Prašau rašyt "Mūsų Pastogei" pažymint "Našlei".

Hobartas

NAUJA HOBARTO APYLINKĖS VALDYBA

Bendruomenės apylinkės susirinkime valdybos veiklos apyskaitą padarė pirm. A. Kantvilas. Jis nurodė, kad pereitoj kadencijoj valdyba susilaukusi gražaus bendradarbiavimo iš bendruomenės narių pusės ir tai palengvinę darbą. Pasidžiaugta, kad bendruomenės nariai uoliau pradeda atlikti savo pareigas: Tautos Fondui surinkta žymiai daugiau, nei kada nors anksčiau, solidarumo mokestį taip pat geriau mokėję.

V. Kučinskas, atstovavęs Hobartą Krašto Tarybos suvažiavime, padarė pranešimą, kuris buvo su dideliu susidomėjimu išklausytas.

Naujon valdybon išrinkti ir pareigomis pasiskirstė: A. Kantvilas — pirm., E. Olubas — sekr., A. Jakštas — ižd.. Revizijos kom.: V. Kučinskas, P. Kairys ir A. Beinoris. Garbės teismas: K. Augustauskas, p. Kairienė, Domkus, Zozas ir Viknius.

Sydnėjus

NAUJOS JĖGOS APYLINKĖS VALDYBOJE

Vasario 27 d. įvykusis ALB Sydnėjaus Apylinkės metinis susirinkimas nors ir nebuvo labai gausus, palyginus su tuo, kiek šioje apylinkėje tautiečių gyvena, bet praėjo tikrai sklandžiai ir pasižymėjo giliu bendruomeninių reikalų supratimu.

Susirinkimą atidarę ir valdybos veiklos apyskaitą pateikė pirm. B. Mazgelis. Trumpam pranešime suglaustai apžvelgti valdybos atlikti darbai: buvo suruošti 5 tautinių švenčių ir kitų reikšmingų įvykių minėjimai, suruošti 5 vakarai — pasilinksminimai, bibliotekai tvarkyti pakviestas Br. Šaltmiras esamas knygas kataloguoja ir nemažas skaičius tautiečių yra nuolatiniai šios bibliotekos lankytojai. Dalis bibliotekos knygų perduota Cabramattos Apylinkei. Palaikyti ryšiai ir su kitų tautybių atitinkamomis organizacijomis.

Pajamų Apylinkės valdyba turėjo per 775 svarus ir išlaidų per 760 svarų. Kasoj yra apie £ 19. Solidarumo mokesčio surinkta per £ 20 ir Tautos Fondui per £ 12.

Kontrolės Komisijos aktą skaitė pirm. V. Miniota. Apylinkės valdybos veikla buvusi gera. Prašė valdybos veiklos apyskaitą priimti.

Valdybos veiklos ir piniginę apyskaitą bei Kontrolės komisijos aktą susirinkimas priėmė ir valdybos veiklą užgyrė.

Naujon Apylinkės valdybon išrinkti ir pareigomis pasiskirstė: Vladas Miniotas — pirm., Cicilija Protienė — vicepirm., Aleksandras Ničajus — sekr., Vladas Šablevičius — iždin. ir Mikas Šutas — narys kultūros ir parengimų reikalams. Kandidatai: L. Valeckas ir Vyt. Narbutas.. .. .

Kontrolės komisija: K. Kemežys, F. Sipavičius ir R. Venclovas.

Garbės teismas: Kun. P. Butkus, J. Kalakonis, P. Protas, Alg. Šimkūnas ir P. Grosas.

Pranešimą iš Kr. Tarybos suvažiavimo padarė J. Kalakonis.

Pažymėtina, kad renkant valdybą nesutikę kandidatuoti pateikė rimtų motyvų dėl ko negali prisiimti pareigų bendruomenei, gi visi parodė nuoširdų reikalo supratimą todėl ir rinkimai praėjo netikėtai sklandžiai. Susirinkimas truko 2.20 val. Susirinkimui pirmininkavo J. Kalakonis, sekretoriavo — Alg. Šimkūnas.

Naujajai valdybai linkime sekmės. (jr)

ĮDOMI PASKAITA

Vasario 26 d. "Šviesos" eiliniame parengime įdomią ir gerai paruoštą paskaitą — Tauta ir kultūra — skaitė Vincas Kazokas. Gyvos diskusijos dėl pareikštų minčių rodo, kad prelegentas pasirinko temą, kuri yra ir aktuali, ir jautri, ir tiesiog mus liečianti. Šią paskaitą vertėtų atspausti laikraštyje. (s)

LIETUVIŠKA PERIODIKA TARPTAUTINĖJE SPAUDOS PARODOJE

Kovo 2, 3 ir 4 dienomis Mark Foys parodų salėje (5 augštas) — tarptautinėje katalikiškos periodinės spaudos parodoje, tarp 40 tautų, ALKK Draugija patiekė nemažą pluoštą ir lietuviškos katalikų periodikos.

PAMALDOS

Kovo 6 d. Šv. Kazimiero minėjimo pamaldos Camperdowne 12 val.

Kovo 6 ir 20 d.d. lietuviškos pamaldos Bankstowne St. Brendans bažnyčioje 10.30 val.

Kovo 13 d. Cabramattos lietuviams pamaldos Mt. Pritchard bažnyčioje 8.30 val.

Kovo 27 d. pamaldos Wentworthvillės lietuviams naujoje parapijos bažnyčioje 10 val.

Kovo 27 d. Wollongongo apylinkių lietuviams pamaldos Wollongongo katedroj 4.30 val po pietų.

Kun. P. Butkus.

Adelaidė

ALB ADELAIDĖS APYLINKĖS SUSIRINKIMAS

Š.m. kovo 13 d. 5 val. p.p., 172 Flinders St., Excelsior Hall, šaukiamas ALB Adelaidės Apylinkės metinis susirinkimas, kuriame senoji valdyba kadencijai pasibaigus padarys savo veiklos apyskaitinį pranešimą ir atsistatydins. Pranešimus padarys Revizijos Komisija, Garbės Teismas, Moterų Sekcija ir Namų Įsigijimo Komisija.

Bus renkama nauja valdyba, revizijos komisija ir garbės teismas. Adelaidės lietuviai šiame susirinkime kviečiami kuo gausiausiai dalyvauti. A.

PAS DANTŲ GYDYTOJĄ V. ALEKSANDRAVIČIENĘ

Jūsų korespondentas, dėl danties skausmų negalėdamas nei valgyti nei gerti, pasibeldė į dantų gydytojos V. Aleksandravičienės kabineto duris. Čia jis tikėjosi surasti kuklią naujakurę, tad kiek nustebo pakliuvęs į gražų, patogų ir labai naujoviškai įrengtą dantų kabinetą. Kada Jūsų korespondentas pradėjo savo nusistebėjimą žodžiais reikšti, dantų gydytoja Aleksandravičienė jam paaiškino:

Naujoviški įrengimai ir rentgeno aparatūra man ne tik palengvina darbą, bet įgalina tiksliai nustatyti ir ligos priežastis. O mano tikslas — pagelbėti visiems, o ypač tautiečiams, nuo dantų negalavimo.

Gretimame kambaryje įrengta ir labaratorija.

Toliau besikalbant gyd. V. Alek sandravičienė reiškė apgailestavimą, kad tautiečiai, o ypač jaunimas, mažai dėmesio kreipia dantų priežiūrai. Esą, pastebėta, jog mūsų jaunimo dantų būklė yra bloga. Gydytoja mano, kad čia tėvai turėtų įsikišti ir savo vaikus pakinti daugiau dantimis susirūpinti, nes labai dažnai nuo dantų priklauso viso organizmo sveikatingumas.

Ponia V. Aleksandravičienė odontologiją studijavo Hamburgo universitete ir atvažiavus į Australiją baigė Adelaidės universiteto odontologijos skyrių.

P.p. Aleksandravičiai gyvenų nuosavuose namuose (Royston Pk. (Adelaide) 145 Seventh Ave.), kuriuos savo jėgomis pastatė ir jau baigia įrengti p. Aleksandravičius, Šarlotenburgo augštosios mokyklos auklėtinis. Naujas namas atkreipia dėmesį praktišku išplanavimu, erdvumu ir patogumu. P. Aleksandravičius, versdamasis rangovyste, aprūpino šeimą ir leido žmoną į universitetą, o dabar žada pats pradėti studijas, jau žmonai padedant. J-s.

PADĖKA

Marijos Širdies bažnyčios atbaigimui Urugvajuje aukojo:

£10.0.0 — N.N. £2.10.0 J. Baltrušaitis. £2.0.0 — N.N. £2:0:0 — T.A. Jantauskai. Po £1.0.0 — P. Laurinaitis, B. Genys, J. Paltanavičius, I. Zarembienė, J. Kažemakaitis, V. Petrukevičius, K. Belkus, V. Mickus, V. Kazlauskas, J. Bartininkas, N. Bernotas, V. Svirinas, A. Ladyga, A. Maliauskas, J. Bastys, A. Gervinas, J.R., P. Zubrickas, V. Kymantienė, L. Dragunaitis, E. Eidijus, E. Šliafertas, J. Vaškevičius. Po £0.10.0 — J. Kūras, S. Šatkauskas, B. Šidlauskas, A. Švedas, V. Žilys, K. Eidukevičius, J. Valteris, J. Janušauskas, E. Kymantas, A. Sejonas, V. Šurka, R. Slonskienė, A. Petrauskas, I. Kirna. Po £0.5.0 — O. Matulienė ir T.Z. Visi aukščiau paminėtieji aukotojai yra iš Sydnėjaus apylinkės.

£ 698.12.0 anksčiau suaukota.

£ 745.12.0 iš viso.

T.J. Bružiko vardu visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkoja

T.S. Gaidelis SJ, 264 Miller Str., North Sydney, NSW.

ALB Krašto Valdybos 1955 m. vasario mėn. 25 d. NUTARIMAS

ALB Krašto Tarybos 4-sios sesijos suvažiavimas Melbourne 1954 m. gruodžio mėn. 29-31 d.d., nutarė pavesti Krašto Valdybai susitarti su Australijos Lietuvių Katalikų Kunigų Sekretorijatu dėl kun. Pr. Vaserio nesutarimų su Melbourno Apylinkės valdyba.

Pildydama šį nutarimą, Krašto Valdyba apsvarstė kalbamą klausimą ir rado:

1, kad Melbourno Apylinkės metinis susirinkimas š.m. sausio mėn. 30 d. atšaukė Melbourno Apyl. visuotinių susirinkimų 1953 m. liepos mėn. 19 d. ir 1954 m. sausio mėn. 31 d. priimtą rezoliuciją prieš kunigą Pr. Vaserį;

2, kad naujai išrinktoji Melbourno Apylinkės valdyba atnaujino bendradarbiavimą su Melbourno lietuvių katalikų kapelionu kun. Pr. Vaseriu;

3, kad tuo būdu priežastys, sudariusios pagrindą minėtiems nesutarimams liko pašalintos.

Visa tai turint galvoje ALB Krašto Valdyba NUTARĖ:

Melbourno Apylinkės valdybos ir Melbourno lietuvių katalikų kapeliono kun. Pr. Vaserio nutraukto bendradarbiavimo ginčo klausimą laikyti baigtu.

Pastaba: Australijos Lietuvių Katalikų Kunigų Sekretorijato pirmininkas kun. P. Butkus, pakviestas dalyvauti šį klausimą svarstant, į posėdį neatvyko.

Pagrindas: Protokolas Nr. 5, punktas 1.

ALB KRAŠTO VALDYBA.

LIETUVIŠKAS POBŪVIS SU PROGRAMA ST. MARYJE

Vasario mėn. 12 d. vietinėje Day Narssery Hall salėje, p.p. HOPŲ ir A. ŽILINSKO iniciatyva mažai St. Marys lietuvių kolonijai buvo suruošta pirmas tokio pobūdžio (Irenos Hopaitės gimimo dienos proga) pasilinksminimas-pobūvis su šokiais, kavute ir alučiu. Šokiams gražiai grojo J. NARIONAS — kanstantinka ir lietuviškų plokštelių muzika.

Programą išpildė keturios vietinės pradžios mokyklos mergytės, priekyje su geriausiai šokusia Angele HOPAITE, vadovaujant St. Marys mergaičių gimnazijos auklėtinei Nijolei Hopaitei, su jos specialiai šiam vakarui pasiūtais ir pritaikintais kostiumais. Mergytės pašoko šiuos gana sudėtingus baleto šokius. Mėnuo šviečia, Mažas batsiuvis, Kareivio polka, Būk mano maža bitelė, Katinėlio šokis, Vandens lelijos, LiliMarlena vestuvės ir Raudonojo sijonėlio baletas.

Viskas buvo pravesta kultūringai, gražiai ir dalyvavusiems paliko tikrai malonų įspūdį. Įėjimas ir vaišės buvo nemokamai ir tik lietuviams, kurių dalyvavo per šimtą asmenų. Dalyvavusieji yra dėkingi pobūvio šeimininkams už taip gražiai suruoštą lietuviškoje dvasioje pasilinksminimą. Šia proga linkėtina vietiniams stipriau susiorganizuoti ir daugiau parodyti gyvumo ir veiklos, nes jėgų, atrodo, netrūksta. Buvęs.

★ JT generalinis sekretorius į tarptautinę atomo energijos konferenciją, kuri įvyks Genevoj, pakvietė ir Japoniją. Iki šiol Japonija prie atominių reikalų nebuvo prileidžiama.

"M.P." skolininkams

Dalis "M.P." skaitytojų dar ligi šiol nėra susimokėję prenumeratos už pereitus — 1954 metus. Kadangi laikraštis išlaikomas veik tik prenumeratos pinigais, tai siuntinėjimas laikraščio ilgesnį laiką skolon nustoja prasmės. Todėl prašoma iki š.m. kovo mėn. 30 d. visus "M.P." skolininkus atlyginti savo skolas už laikraštį arba pareikšti savo pageidavimus (atidėti skolos mokėjimą, leisti mokėti dalimis ir pan.) ir tuo pat metu pratęsti prenumeratą 1955 metams.

Nustatytuoju terminu siūlomų sąlygų neišpildžius, bus laikoma, kad tie "M.P." gavėjai savo skolas sumokėti atsisako, o taip pat nenori toliau gauti "M..P."

Ta pat proga pranešama, kad "M.P." niekam nemokamai toliau nebus siuntinėjama. Patys Krašto Valdybos nariai — laikraščio leidėjai — prenumeratos kainą paremia laikraštį. Dar daugiau, net artimiausieji laikraščio bendradarbiai remia jį ne tik savo rašiniais, bet prisideda ir materialiai, sumokėdami prenumeratą ir dar papildomai duodami piniginių aukų.

Pagrindas: Krašto V-bos posėdžio protokolas Nr. 5, p.-4(2).

.. ALB KRAŠTO VALDYBA.

Išrvškėjo 2 literatūros premijos kandidatai

Lietuvių Rašytojų Draugijos 1954 metų literatūros premijos balsų tikrinimo komisija (Augustaitytė-Vaičiūnienė, Gr. Tulauskaitė ir Alb. Valentinas) vasario 12 d. patikrinusi rado 54 balsavimo vokus. Paaiškėjo šie rezultatai: Jonas Aistis — Apie laiką ir žmones — 14 balsų, Jurgis Jankus — Namas geroj gatvėj — 12 balsų, N. Mazalaitė — Saulės takas — 5 balsai ir kitos knygos (jų pernai buvo išleista 24) gavo po 3,2,1 balsą, 9 knygos negavo nė vieno balso. Kadangi nė viena knyga negavo absoliutinės daugumos, tai LRD paskelbė naujus balsavimus, kurių rezultatai paaiškės kovo 1 d., gi premija bus įteikta kovo 13 d. Čikagoje.

Manoma, kad premija teks vienam iš daugiausiai balsų surinkusiam: Jonui Aisčiui už knygą "Apie laiką ir žmones", arba Jurgiui Jankui už jo romaną "Namas geroj gatvėj".

Premijuotiną knygą parenka LRD nariai slaptu balsavimu laiškais. (k.)

"M.P." RĖMĖJAI

1. Moe'je, Vic., pereitų metų gruodžio mėn. 25 d., Alv. ir Serv. Sabrinskų dukrelės Virginijos krikštynose, Br. Umbrasui pasiūlius, buvo svečių tarpe padaryta mezliava "Mūsų Pastogei" paremti. Aukojo: Po 2 svarus: S. Sabrinskienė ir J. Juška (kūmai), J. Šilainis; po 10 šilingų: A. Sabrinskas, B. Umbrasas; 6 šilingus S. Sabrinskas; po 5 šilingus: V. Jankus, V. Koženiauskas, Tučinskas, Bruno Omigo ir J. Grabauskas.

2. Š. m. vasario mėn. 6 d. p. Dryžų namuose (Sydnėjuje) besišnekučiuodami keletas tautiečių sumetė "Mūsų Pastogei" 16 šilingų. Aukojo: p.p. Lelešiai 10 šil. ir kiti sudėjo 6 šil.

"Mūsų Pastogė" aukotojams nuoširdžiai dėkoja.

Europietis specialistas optikas

Pritaiko Jūsų akims ir parduoda visų rūšių akinius.

Darbo valandos kasdien 9-18 val., šeštad. 9-13 val.

OPTO

Optical Service

9th Floor, 109 Swanston St., Melb. C.I. Telef. Centr. 1819

Priešais Melbourno Town Hall.

— JŪSŲ FOTOGRAFAS —

Portretai: vestuviu —vaiku—sporto ir šeimu grupiu

COMERCINĖ FOTOGRAFIJA

ALLAN STUDIOS

318 Smith Street, COLLINGWOOD, N.5. Vic,

Telef.: JA 2147

LAIŠKAI REDAKCIJAI

Gerb. Redaktoriau,

ALB statutas, atrodo, dar vis reikalingas papildymų ir pataisų. Čia tad ir siūlau tokį papildymą:

"Joks nutarimas ar rezoliucija, priimta teisėtame ALB apylinkės susirinkime, negali būti keičiama bet kuriame sekančiame susirinkime, jei ketinimas pasiūlyti tokį pakeitimą nebuvo paskelbtas prieš sušaukiant tą susirinkimą ar suvažiavimą."

Tikiu, kad ligi toks nuostatas bus priimtas formaliai, visi ALB nariai ir apylinkių vadovybės galėtų juo savanoriškai vadovautis, laikydamies "fair play" principo.

Atrodo, jog toks nuostatas padėtų pašalinti kai kuriuos negeistinus reiškinius iš mūsų Bendruomenės gyvenimo.

J. Motiejūnas
Melbournas.

Gerb. Redaktoriau,

"Mūsų Pastogės" Nr. 6 tilpo nuotrauka, po kuria buvo parašyta "Lietuvos prekybos ir pramonės rūmai Kaune. Jeigu gerai atsimenu, lygiai taip pat atrodė Žemės banko namai, kur buvo ir Užsienių reikalų ministerija. Esu daug kartų pro tuos namus ėjusi, tad dabar ir galvoju: arba mano atmintis sušlubavo, arba Jūs suklydote. Iki šiol mano vyras vis sakydavo, kad turiu nuostabią atmintį, kadangi visas jo nuodėmes galėdavau vienu atsikvėpimu išpyškinti. J.D., Sydnėjus.

Jūs teisi. Ta nuotrauka — Lietuvos žemės banko rūmai Kaune. Redakcija.

SPORTAS

PIRMĄ KARTĄ PASIRODĖ ADELAIDĖJE LIETUVĖS KREPŠININKĖS

"Vyties" moterų krepšinio komanda pradėta organizuoti kiek anksčiau, bet sporto aikštėje prieš svetimą komandą pasirodė tik vasario 5 d. Debiutas buvo nesėkmingas ta prasme, kad vytietės pralaimėjo prieš "Torrens" moterų penketuką (17:12). Mūsiškės tebuvo tik šešias savaites pasitreniravusios ir visai neblogai sužaidė. Pirmas puslaikis baigėsi lygiomis. Šiek tiek stigo sportinės drausmės. Savavališki išėjimai iš aikštės ateityje neturėtų kartotis. Karšta buvo ir "Torrens" moterims. Moterys turi gerą trenerį K. Jačiunską.

"TAURAS" LAIMĖJO PRIEŠ "GLENELEG" (66:62)

Rungtynėse jau pirmose minutėse mūsiškiai išvystė spartą ir tai nulėmė pasisekimą, nes priešas pasimetė.

Šiose rungtynėse "stebūklus" rodė Ignatavičius, antrame puslaiky pradėjęs mėtyti iš visokių padėčių ir savo komandai surinko 23 taškus. Kiti: Petkūnas 10, Jačiunskis 9, Pyragius 8, Visockis ir Gurskis po 6, Merūnas su Kitu po 2.

JAUNIAMS SEKASI IR NESISEKA

"Vyties" jauniai prieš "Walkerville" laimėjo tikrai gražiu santykiu (50:21), nors žaidė be pakaitalo. Taškų surinko: Urmonas 21, Lapšys 15, Petruška II 8, Dunda 4, Pocius 2.

Spklupo prieš "Merlon"

Vytiečius prieš Merlon lydėjo didelė nesekmė ir pasibaigė mūsiškių pralaimėjimu (21:23). Prie trupučio laimės vytiečiai būtų laimėję. Taškus surinko: Petruška 9, Virba 5, Lapšys 4, Urmonas 3. L.

Kuo pateisinsi savo pasitraukimą ir vėlesnę kovą dėl Nemuno Šalies laisvės? LIETUVIO PASAS taps gražiausiu prisiminimu Tau ir brangiausia dovana Tavo artimiesiems.

Printed by Mintis Pty. Ltd., Fredbert St., Leichhardt, Sydney, Telef.: WB 1758, for the publisher Vytautas Simniškis, as President of the Australian — Lithuanian Community — 19 Carrington St., Balmain, Sydney, N.S.W. Telef.: WB 2000.